

Zorginstituut Nederland

201801015

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019033433

Datum 27 juni 2019
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019002964

Onze referentie
2019033433

Uw referentie
201801015

Geachte mevrouw

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag van de hoorzitting. Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die Zorginstituut Nederland aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Uw brief van
24 mei 2019

U heeft het Zorginstituut gevraagd of wij in ons voorlopig advies hebben betrokken dat een aantal van de therapieën die in de aanvraag zijn genoemd, geen deel uitmaakten van de behandeling. Ook vraagt u het Zorginstituut of deze onderdelen in Nederland onder de medisch-specialistische revalidatie vallen.

Het Zorginstituut heeft de behandeling beoordeeld die bij de indicatie van verzoekster is voorgesteld en waarvoor de aanvraag is gedaan. Zoals reeds in het voorlopig advies aangegeven dient de revalidatiebehandeling als geheel te worden beoordeeld op onderbouwde effectiviteit, en niet op onderdelen. Deze beoordeling vindt altijd plaats op groepsniveau, niet op individueel niveau. Op basis van het dossier is niet duidelijk of de diverse behandelmodules een onlosmakelijke samenhang hebben en onderdeel zijn van een goed omschreven behandelprogramma dat als geheel op effectiviteit kan worden beoordeeld. Essentieel voor medisch-specialistische revalidatie is dat de indicatiestelling door een revalidatiearts is gedaan, en dat er een op de individuele kenmerken, behoeftes en behandeldoelen van de patiënt aansluitend programma is opgesteld. De behandeling dient interdisciplinair uitgevoerd te worden met regelmatig onderling overleg en onder supervisie van de revalidatiearts.

Voorts vraagt u of het Zorginstituut de website van de zorgaanbieder heeft bekeken, onder andere voor de deskundigheid van de behandelend arts. Het Zorginstituut geeft in principe advies op basis van de onderliggende stukken in het dossier. Op basis van informatie op de website van een zorgaanbieder kan het Zorginstituut geen oordeel vormen over de stand van wetenschap en praktijk. Het advies van het Zorginstituut strekt niet tot de beoordeling van de deskundigheid van een behandelend arts. Deze beoordeling is aan de zorgverzekeraar.

Conform uw verzoek vindt u in de bijlage een Engelse versie van zowel het voorlopig advies als van deze brief.

Zorginstituut Nederland

201801015

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019014868

Datum 19 maart 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019002964

Onze referentie
2019014868

Uw referentie
201801015

Uw brief van
18 januari 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 18 januari 2019 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van medisch-specialistische revalidatie.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.4.6.1 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch specialistische revalidatie omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Casus

Verzoekster heeft sinds een ongeval op het werk in maart 2014 diverse klachten ontwikkeld, waaronder een post-commotioneel syndroom, chronische pijnklachten in de nek, bovenrug en linker arm en duizeligheid.

In de veronderstelling dat een revalidatiebehandeling in Nederland vanwege een taalbarrière geen mogelijkheid was heeft verzoekster zich voor behandeling tot het Filoktitis Medical Rehabilitation Center in Griekenland gewend. Uit het dossier blijkt dat verzoekster een aanvraag voor behandeling heeft ingediend bij haar zorgverzekeraar, maar dat zij de uitslag van deze aanvraag niet afgewacht. Lopende de aanvraag heeft verzoekster het behandeltraject in Griekenland aangevangen en afgerond.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
19 maart 2019

Onze referentie
2019014868

Het behandelprogramma in het Filoktitis Medical Rehabilitation Center bestond uit "vestibular rehabilitation; orthotic exercises; cranial nerve stimulation techniques; intensive hydrotherapy; prolotherapy; mesotherapy; physical therapy (TENS, LASER, Heat and Cold therapy); acupuncture; and -dietician's monitoring and specific dietetic program." Het behandelplan is geïndiceerd en opgesteld door een arts gespecialiseerd in Physical Medicine and Rehabilitation.

Verweerder heeft de aanvraag voor het behandelprogramma in Griekenland afgewezen op grond van artikel A.3.2. van de zorgverzekering, waarin is gesteld dat zorg alleen kan worden vergoed indien deze conform de stand van de wetenschap en praktijk is.

Beoordeling

Om aanspraak te kunnen maken op vergoeding van de gevraagde behandeling dient deze te voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk.

De betrokken 'doctor in Physical Medicine and Rehabilitation' is een gepromoveerd sportarts en erkend Fellow of European Board of Physical Medicine and Rehabilitation (FEBPRM). De opleiding en titulatuur van artsen die in het buitenland werkzaam zijn in de revalidatiegeneeskunde verschilt van die in Nederland. De betrokken arts voert echter niet de titel 'Physiatrist' of de titel 'Rehabilitation Physician' die kunnen worden gezien als het internationale equivalent voor het Nederlandse revalidatiearts. Verweerder heeft aangegeven dat het ontbreken hiervan niet bijdraagt aan de redenen voor afwijzing van de aanvraag. Wel is discutabel in hoeverre de arts betrokken was bij het multidisciplinair overleg en bij de voortgang en afronding van de behandeling. Er zijn geen declaraties bij verweerder ingediend waaruit de betrokkenheid van deze arts inzake de regievoering over de behandeling en het multidisciplinaire overleg kan worden afgeleid.

De inhoud van het geboden revalidatieprogramma in het Filoktitis Medical Rehabilitation Center komt niet overeen met de zorg zoals revalidatieartsen in Nederland die plegen te bieden. Volgens het behandelkader chronische pijn van de Vereniging van Revalidatieartsen¹ is een medisch specialistisch revalidatieprogramma bij de indicatie chronische pijn een multidisciplinaire behandeling voor patiënten met chronische pijn zich uitend in het houdings- en bewegingsapparaat, bestaande uit een op elkaar afgestemde combinatie van fysieke en psychosociale behandelmethoden, welke plaatsvindt onder

¹ Vereniging Revalidatieartsen (VRA). BEHANDELKADER PIJNREVALIDATIE: Revalidatiegeneeskundige behandeling van patiënten met pijnklachten zich uitend in het houdings- en bewegingsapparaat (26-9-2012).
https://revalidatiegeneeskunde.nl/sites/default/files/attachments/Kwaliteit/Behandelkaders/behandelkader_pijnrevalidatie_2013.pdf

verantwoordelijkheid van een revalidatiearts met als doel patiënten te leren zelfstandig om te gaan met pijn en de gevolgen ervan voor het dagelijks functioneren. Het behandelteam werkt interdisciplinair en heeft regelmatig overleg met elkaar. Mogelijke behandeldoelen zijn verbetering van het activiteitsniveau, de participatie en het psychisch welbevinden.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
19 maart 2019

Onze referentie
2019014868

De samenstelling van het behandelteam en de aan te bieden interventies zijn verder uitgewerkt in het position paper van de Werkgroep Pijn Nederland². Veel van de in het Griekse behandelprogramma opgenomen behandelmodaliteiten komen hier niet in voor, zoals de "orthotic exercises", "cranial nerve stimulation techniques", "prolotherapy", "mesotherapy", "acupuncture" en "dietician's monitoring and specific dietetic program". Wat betreft de uitvoering kan op grond van het dossier niet worden aangetoond dat het behandelprogramma een interdisciplinair karakter had, waarbij regelmatig overleg en afstemming tussen de betrokken zorgverleners heeft plaatsgevonden.

In beginsel dient de revalidatiebehandeling als geheel te worden beoordeeld op onderbouwde effectiviteit en niet op onderdelen. Het is echter niet duidelijk of de diverse aangeboden behandelmodules een onlosmakelijke samenhang hebben en onderdeel zijn van een goed omschreven behandelprogramma dat als geheel op effectiviteit kan worden beoordeeld. Wanneer slechts een klein deel van de inhoud zou afwijken van de in Nederland gebruikelijke medische specialistische revalidatieprogramma's, dan zou dit wellicht bij een urgente reden om de behandeling in een buitenlandse revalidatie-instelling te laten plaatsvinden van ondergeschikt belang kunnen worden geacht. Indien echter – zoals in onderhavig geschil – een groot deel van het behandelprogramma afwijkend is, dan komt de doelmatigheid van de behandeling als geheel onder druk te staan.

Conclusie

Verweerder heeft de aanvraag terecht afgewezen, omdat het in het Filokitis Medical Rehabilitation Center aangeboden behandelprogramma niet overeenkomt met zorg zoals revalidatieartsen in Nederland plegen te bieden.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

² Werkgroep Pijn Nederland. Position Paper Chronische Pijn: Medisch Specialistische Revalidatie bij chronische pijn aan het houdings- en bewegingsapparaat. Utrecht: Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA), 2017.